HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

מכדי שערי ניקנור היכא קיימין בשערי לוייה א)והתניא אטמא מת מותר ליכנס במחנה לוייה ולא טמא מת בלבד אלא באפי' מת עצמו שנאמר 1ויקח משה את עצמות יוסף עמו מאי עמו במחיצתו עמו במחנה לוייה אלא (אמר אביי) טבול יום של זב כזב דמי ואפ"ה כיון דמחוסר כפרה לא עייל ואי במחנה לוייה קאי אמאי קא קרי ליה אהל מועד למימרא מה התם מחוסר כפרה לא עייל אף למחנה לוייה נמי מחוסר כפרה לא עייל והתם מנלן ב)דתניא 2טמא יהיה גלרבות טבול יום עוד טומאתו בו דלרבות מחוסר כפרה: **מתני'** תגלחת הטהרה הכיצד היה מביא ג' בהמות חטאת עולה ושלמים ושוחט את השלמים ומגלח עליהם דברי רבי יהודה רבי אלעזר אומר לא היה מגלח אלא על החטאת ושהחטאת קודמת בכל מקום ג)זואם גלח על (א) אחת משלשתן יצא ד)רשב"ג אומר חהביא ג' בהמות ולא פירש הראויה לחטאת תקרב חטאת לעולה תקרב עולה לשלמים תקרב שלמים: **גמ'** ת"ר 3וגלח הנזיר פתח אהל מועד וגו' בשלמים הכתוב מדבר שנאמר 4ושחטו פתח אהל מועד אתה אומר בשלמים הכתוב מדבר או אינו אלא פתח אהל מועד ממש טאמרת אם כן דרך בזיון הוא [א] רבי יאשיה אומר אינו צריך הרי אמרה תורה 5לא תעלה במעלות על מזבחי ק"ו לדרך בזיון ה)[נ"א במדרש בפרשה נשא (ד' רמ"ב) וגלח הנזיר רבי יאשיה אומר בשלמים הכתוב מדבר או אינו וכו' אם כך אמרה תורה לא תעלה וכו' ק"ו לדבר שלא יגלח פתח אהל מועד אלא בשלמים הכתוב מדבר] ר' יצחק אומר אינו צריך הרי הוא אומר 6ולקח את שער ראש נזרו ונתן על האש וגו' מי שאינו מחוסר אלא לקיחה ונתינה יצא זה שהוא מחוסר לקיחה הבאה ונתינה [ב] איכא דאמרי רבי יצחק אומר בשלמים הכתוב מדבר אתה אומר בשלמים הכתוב מדבר או אינו אלא פתח אהל מועד ממש תלמוד לומר ולקח את שער ראש נזרו מקום שהיה מבשל שם היה מגלח אבא חנן אומר משום רבי אליעזר וגלח הנזיר פתח אהל מועד יכל זמן שאין פתח אהל מועד פתוח אינו מגלח ר"ש שזורי אומר וגלח הנזיר פתח אהל מועד ולא נזירה

שמא

מכדי שערי ניקנור. ששם עולין כל מחוסרי כפרה כדגרסינן במסכת סוטה בפרק קמא (דף ז.) מעלין אותה לשער מזרח לשער ניקנור ששם משקין את הסוטות ומטהרין את היולדות ומטהרין את המצורעים וה"ה לשאר מחוסרי כפרה כגון זבין וזבות כדמפרש התם בגמ' [ח.]: **[היכא] הוו קיימי בשערי לוייה.** ואילו במחנה לוייה אפי' מת עצמו היה יכול ליכנס והאי נזיר טמא מת הוה ואמאי אינו יכול ליכנס עד דעביד הערב שמש אלא מדהכא לאו דווקא התם נמי לאו דווקא לגבי זב ואפילו לא העריב שמשו כיון דטבל יכול ליכנס לשם: ה"ג **לעולם טבול יום של זב כזב דמי ואפ"ה כיון דמחוסר כפרה לא עייל ואי במחנה לוייה קאי אמאי קרי ליה כו'.** כלומר דחבריה דרבי נתן ברבי אושעיא קא מהדרי ליה לאביי לעולם טבול יום של זב כזב דמי ולא הוו דוקיא דשמעתא דטבילה והערב שמש קאי אלא בכפרה תליא מילתא. והאי דקא מותבית לך מנזיר טמא מת שנטמא דאינו יכול ליכנס שם והרי מת עצמו יכול ליכנס א] הא לא קשיא אע"ג דשאר טמאי מתים יכולים ליכנס במחנה לוייה האי נזיר טמא מת אינו יכול ליכנס משום מחוסר כפרה. והא נמי דאמרת (ב) [דכתיב] אל פתח אהל מועד דאתה סבור דבעזרה משתעי קרא דהיינו מחנה לוייה משום הכי קא פרכת מכדי שער ניקנור כו' הא לא הוי דאי במחנה לוייה קא משתעי קרא ג]מאי קרי ליה אהל מועד הא תניא (יומא דף סא.) אהל מועד זה היכל אלא להכי כתב אהל מועד למימרא מה התם בהיכל מחוסר כפרה לא עייל והכי משמע אימתי ובא לפני ה' דהיינו במחנה לוייה בזמן שהוא ראוי לבא אל ג] אהל מועד דהביא כפרתו הא אם לא הביא כפרתו לא. וא"ת והא מצורעין נכנסין בשערי ניקנור ששם מזין על הבהונות הא לא קשיא דביאה במקצת לאו שמה ביאה: **מנלן.** דמחוסר כפרה לא עייל: **דתניא טמא יהיה לרבות טבול יום.** שאינו צריך להביא כפרה ד]: **לרבות מחוסר כפרה.** ה]ואע"ג דהעריב שמשו אינו יכול ליכנס עד שיביא כפרתו: **מתני' שהחטאת קודמת בכל מקום.** כדכתיב (ויקרא ה) והקריב את אשר לחטאת ראשונה וקיימא לן (זבחים דף צ:) דאפילו חטאת העוף קודמת אף לעולת בהמה הואיל ובשאר מקומות מצינו שהיא קודמת אף כאן בנזיר תהא קודמת כדי שיהא נזיר מגלח עליה: **ולא פירש.** איזה מהן לחטאת: **הראויה לחטאת.** כגון כבשה נקבה בת שנתה: **הראויה לעולה.** כבש זכר בן שנתו: **והראויה לשלמים.** איל בן שתי שנים: **גמ' ת"ר וגלח הנזיר פתח אהל מועד בשלמים הכתוב מדבר.** על השלמים הוא אומר שיהא מגלח שהרי נאמר כאן פתח אהל מועד ולא מצינו שאר קדשים טעונין פתח אהל מועד אלא ו]לשלמים בלבד בשביל שהן דורון וכדרב יהודה אמר שמואל ושחטו פתח אהל מועד בזמן שהוא פתוח ולא בזמן שהוא נעול מכאן לשלמים ששחטן קודם פתיחת דלתות ההיכל שפסולין (ערובין דף ג.): **או אינו אלא פתח אהל מועד** (ג). בפתח ההיכל יהא מגלח ולא במקום אחר: **אמרת אם כן.** שלא יהא מגלח אלא בפתח ההיכל זהו דרך בזיון ואי אתה רשאי: **רבי יאשיה אומר אינו צריך.** לומר מכאן) שאסור דרך בזיון דמדוכתא אחריתי נפקא כדכתיב לא תעלה במעלות על מזבחי אלא דרך כבש שלא לגלות בשר ערוה עליו ק"ו שלא ינהוג בו דרך בזיון: **ר' יצחק אומר אינו צריך.** לומר דמשום שהוא בזיון לא יגלח ז]אפתח היכל שאפי' לא יהא בו בזיון אינו יכול לגלח אלא מבחוץ דכתיב ולקח את שער ראש נזרו וגו': **יצא זה.** שאם יהא מגלח על פתח היכל שמחוסר לקיחה והבאה לעזרה ונתינה תחת הדוד הלכך אינו יכול לגלח אלא בצד הדוד של שלמים והאי דכתיב וגלח הנזיר פתח אהל מועד בשלמים הכתוב מדבר: **אבא חנן אומר.** לכך נאמר בו פתח שאינו יכול לגלח כל זמן שאין פתח אהל מועד פתוח: **נזיר ולא נזירה.** שהאשה ח] לא מגלחת בעזרה אלא במדינה

כדי

שער ניקנור1. שהיא עזרת נשים ועד שם מחנה לוייה כדאמר בפסחים בפרק כיצד צולין (דף פה:) שער ניקנור לא נתקדש [בקדושת] מחנה שכינה ויש לו דין מחנה לוייה ועל כרחך הא [דכתיב ובא] לפני ה' 2שער ניקנור הוא [דאין לומר] לפני ה' בעזרה ממש שהרי מחוסר כפרה הוא [ואמרינן] בסמוך עוד טומאתו בו לרבות מחוסרי כפורים שחייב כרת אם נכנס למחנה שכינה: **מכדי** שער ניקנור כו'. וכי היכי דהתם לא תוכל לדקדק מכלל דעד יום [השמיני] אסור ליכנס דהא ליתא כדמפרש ואזיל אלא הא ודאי כי נקיט קרא וביום השמיני יביא להודיע לנו זמן הבאת קרבנות ולא בא לאוסרו ליכנס שם קודם לכן וגבי זב נמי אכתי מנא ליה לתנא דאסור ליכנס וה"ה [דאיכא]3 למימר פתח אהל מועד א] וי"ל פתח ההיכל כדאשכחן גבי שלמים ושחטו פתח אהל מועד ודרשינן בזבחים (דף נה:) [שיהיו] דלתות ההיכל פתוחין ולעולם אימא לך דודאי טבול יום דמת אסור ליכנס שם דהוא מחנה שכינה וי"ל4 דלהא לא איצטריך ב] (לטמא) דהא כתיב טמא יהיה לרבות טבול יום דנפקא לן בסמוך דכל טבול יום אסור ליכנס במחנה שכינה אלא ודאי בא הכתוב לומר זמן הבאת קרבנות בשמיני ולא קודם לה5 ולא לאוסרו ליכנס ה"נ נימא הכי: ה"ג **אלא אמר אביי טבול יום דזב לאו כזב דמי ואפ"ה כיון דמחוסר כפרה לא עייל.** ג] אבל האי דס"ל (נאמר)6 לא כזב דמי לענין דשוחטין וזורקין עליו ומ"מ אסור ליכנס הואיל ומחוסר כפורים לא עייל ד]במחנה לויה: **ואי** [במחנה לוייה קאי]. כלומר דאם מותר ליכנס במחנה לוייה אמאי ליקרי ליה אהל מועד שהרי במחנה לוייה הכתוב מדבר ע"כ במחנה7 שכינה הוא זה שאסור8 ליכנס כ"ז שהוא מחוסר כפורים ואמאי קרי ליה פתח אהל מועד דמשמע תוך העזרה לפני ההיכל כמו ושחטו פתח אהל מועד הכתוב בשלמים שנשחטו תוך העזרה למימרא מה אהל מועד מחוסר כפורים לא עייל ואהל מועד מנלן דכתיב טמא יהיה לרבות טבול יום9 שאסור ליכנס במחנה שכינה ה] הרי חוזר אביי ומשני10 דברי חביריו דרב נתן ממה11 שהיו [אומרים מסברת לבם] אלמא קסבר טבול יום דזב כזב ומה12 שלא פירשה13 היאך היה מוכיח דטבול יום כזב14 (אסור) דזב אסור ליכנס אל פתח אהל מועד ונזיר יכול ליכנס במחנה שכינה שהרי לאו מחוסר כפורים הוא דלא מקרי מחוסר כפורים אלא למי שטומאה יוצאה מגופו: **תגלחת** טהרה כיצד מביא חטאת עולה ושלמים ושוחט את השלמים ומגלח עליהם. ונראה דטעמא משום דדרשינן בגמ' וגלח פתח אהל מועד [במה שנאמר בו] אהל מועד דהיינו שלמים אחרי15 שאמר הכתוב שעל השלמים יגלח דין הוא שיקדומו וקשה א"כ למה הקדים חטאת ועולה לשלמים ז): **רבי** אליעזר אומר לא היה מגלח אלא על החטאת שחטאת קודמת בכל מקום לעולה ושלמים. [כדאמרי'] בפרק כל התדיר (זבחים צ.): **הראויה** לחטאת. כשבה: לעולה. כבש: לשלמים. איל:

בשלמים

מסורת הש"ס

א) פסחים סז. סוטה כ: [תוספתא דכלים פ"א], ב) מכות ח:, ג) לעיל כח: [ערכין כא. נדרים ד: זבחים נה.] מנחות ה., ד) לעיל כז., ה) בדפוס ישן משנת מ"ע ליתא עד ר' יצחק, ו) [מסכרת רש"ש], ז) ע' תוי"ט,

◆

נוסחת הריב"ן

א] יכול ליכנס למחנה לויה הא כו' משום דהוי מחוסר כפרה כו' דאמרת להתם אל פתח כו': ב] אמאי: ג] אל פתח אהל: ד] שאין יכול ליכנס עד שיעריב שמשו הס"ד: ה] דאע"ג: ו] שלמים: ז] בפתח היכל כו' ראש נזרו ונתן וגו': ח] שהאשה נזירה מגלחת במדינה ולא בעזרה:

◆

הגהות הב"ח

(א) במשנה על אחד משלשתן: (ב) רש"י ד"ה ה"ג לעולם וכו' והא נמי דאמרת דהתם נמי כתיב אל פתח אהל וכו' משתעי קרא אמאי קרי: (ג) ד"ה או אינו וכו' מועד ממש בפתח ההיכל:

◆

הגהות הגר"א

[א] גמ' א"כ דרך בזיון הוא והרי אמרה תורה כו' ק"ו לדרך בזיון דברי ר' יאשיה ר' יצחק אומר כצ"ל ושבינתיים ל"ג: [ב] שם (איכא דאמרי כו' עד היה מגלח) תא"מ (דהיינו נמי כלישנא קמא. ובספרי איתא כלישנא בתרא. ומצינו בכ"מ בש"ס תרי לישני שאין נ"מ ביניהם אלא בלשון. אך מרש"י ומוס' נראה דל"ג ל"ב מדלא פי' כלום על זה):

◆

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תוד"ה מכדי וכו' פתח אהל מועד ר"ל כצ"ל ע' ת"מ: ב] בא"ד וי"ל דלהא לא אצטריך לטמא. תיבת לטמא נמחק וצ"ב למעטו: ג] ד"ה ה"ג וכו' כיון דמחוסר כפרה כו' אבל האי דס"ל נאמר. מן תיבת אבל עד נאמר נמחק וצ"ב אפי' אי נאמר דס"ל. ת"מ: ד] בא"ד לא כזב דמי וכו' במחנה לויה. נמחק במחנה לויה: ה] ד"ה ואי וכו' שאסור ליכנס במחנה שכינה. כאן הס"ד ואח"כ מה"ד הרי חוזר. ועי' בת"מ שהאריך בהגה"ה ופי' דברי תוס' אלה התמוהים:

◆

הגהות התוספות

1. דיבור זה שייך לעמוד הקודם אחר ד"ה אמר אביי ועי' בפי' הרא"ש ז"ל. 2. צ"ל ועל כרחך האי לפני ה'. 3. צ"ל והא ליכא. 4. צ"ל י"ל. 5. צ"ל לו. 6. מתיבת אבל עד תיבת נאמר נמחק. וצ"ל כלומר. 7. צ"ל דהא במחנה. 8. צ"ל הוא אסור. 9. צ"ל עוד טומאתו בו לרבות מחוסר כיפורים שאסור כו'. 10. צ"ל וסתר ותיבת ומשני נמחק. 11. צ"ל משני דברים, ממה שהיו כו'. 12. צ"ל וממה. 13. צ"ל פירשו. 14. תיבת כזב נמחק. 15. צ"ל ואחרי.

◆

מוסף רש"י

במחנה לויה. כל הר הבית חוץ לחומת העזרה (פסחים סז.) דהא עזרת נשים וגם שער נקנור לא נתקדשו בקדושת עזרה והרי הן כשאר הר הבית (סוטה כ:). **עמו במחיצתו.** ומשה לוי היה (פסחים סז.) ובמדבר נמי היו ג' מחנות, לפנים מן הקלעים מחנה שכינה, והלוים יחנו סביב למשכן העדות (במדבר א) זה מחנה לויה, והדגלים ג' פרסאות זה מחנה ישראל, ומשה היה לוי וקאמר עמו (סוטה כ:). **לרבות טבול יום.** שאם נכנס למקדש ענוש כרת (מכות ח:). **לרבות מחוסר כפרה.** מאותן טומאות הצריכות קרבן וטבל והעריב שמשו ולא הביא כפרתו ונכנס למקדש חייב, וארבע טומאות הן הטעונות קרבן, הזב והזבה והיולדת והמצורע (מכות ח:). **ואם גלח על אחת משלשתן יצא.** חטאת או עולה או שלמים, דג' קרבנות כתובין בו ואמרינן בספרי דבי רב ואחר ישתה הנזיר יין, אחר מעשה יחידי (ערכין כא. וכעי"ז נדרים ד: וזבחים נה.).

עין משפט נר מצוה

צד א ב מיי' פ"ז מהל' בית הבחירה הלכה טו ופ"ג מהל' ביאת מקדש הל' ד סמג לאוין ד:

צה ג ד מיי' פ"ג מהל' ביאת מקדש הל' ז ופ"ז מהל' בית הבחירה הל' יח:

צו ה מיי' פ"ח מהל' נזירות הל' א סמג עשין קכז:

צז ו מיי' שם הל' ב וע"ש בכ"מ ומיי' פ"ט מהל' תמידין ומוספין הל' ו:

צח ז מיי' פ"ח מהל' נזירות הל' ב סמג עשין קכז:

צט ח מיי' שם הל' א סמג שם:

ק ט י מיי' שם הלכה ג:

◆

תורה אור השלם

1. וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת עַצְמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ כִּי הַשְׁבֵּעַ הִשְׁבִּיעַ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פָּקֹד יִפְקֹד אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהַעֲלִיתֶם אֶת עַצְמֹתַי מִזֶּה אִתְּכֶם: שמות יג יט
2. כָּל הַנֹּגֵעַ בְּמֵת בְּנֶפֶשׁ הָאָדָם אֲשֶׁר יָמוּת וְלֹא יִתְחַטָּא אֶת מִשְׁכַּן יְיָ טִמֵּא וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִיִּשְׂרָאֵל כִּי מֵי נִדָּה לֹא זֹרַק עָלָיו טָמֵא יִהְיֶה עוֹד טֻמְאָתוֹ בוֹ: במדבר יט יג
3. וְגִלַּח הַנָּזִיר פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֶת רֹאשׁ נִזְרוֹ וְלָקַח אֶת שְׂעַר רֹאשׁ נִזְרוֹ וְנָתַן עַל הָאֵשׁ אֲשֶׁר תַּחַת זֶבַח הַשְּׁלָמִים: במדבר ו יח
4. וְסָמַךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁ קָרְבָּנוֹ וּשְׁחָטוֹ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: ויקרא ג ב
5. וְלֹא תַעֲלֶה בְמַעֲלֹת עַל מִזְבְּחִי אֲשֶׁר לֹא תִגָּלֶה עֶרְוָתְךָ עָלָיו: שמות כ כב
6. וְגִלַּח הַנָּזִיר פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֶת רֹאשׁ נִזְרוֹ וְלָקַח אֶת שְׂעַר רֹאשׁ נִזְרוֹ וְנָתַן עַל הָאֵשׁ אֲשֶׁר תַּחַת זֶבַח הַשְּׁלָמִים: במדבר ו יח

◆

פי' הרא"ש

מועד הכי נמי: אימתי הוא מביא. כשטבל או העריב שמשו: מכדי שער נקנור וכו' והתם ודאי א"א כלל לדקדק דעד יום הח' אסור ליכנס אלא הא דכתיב וביום הח' יביא לא לאוסרו ליכנס קודם אלא להודיע זמן הבאת קרבנות' ואפי' גבי זב מנ"ל לתנא דאסור לכנוס: אלא אמר אביי טבול [יום] דזב לאו כזב דמי וטבול יום דזב בעל ב' ראיות כיון דלאו מחוסר כפרה הוא לאחר שטבל מותר לכנוס למחנה לויה ובריית' לאו מייתורא דקרא דייק דאורחיה דקרא למכתב הכי ובא לפני ה': ואפ"ה. דטבול יום דזב בעל ב' ראיות מותר לכנוס האי טבול יום דבעל ג' ראיות אסור ליכנס: האי במחנה לויה קאי ואמאי קרי ליה פתח אהל מועד כלו' האי דפשיטא ליה לתנא דאסור ליכנס לשער ניקנור עד שיטביל ויעריב שמשו מקרא קא דייק. דמחוסר כפרה למחנה לויה קאי בשער ניקנור דמחוסר כפורים אסור לכנוס למחנה שכינה: ואמאי קרי ליה אהל מועד למימרא מה אהל מועד מחוסר כפרה לא עייל אע"ג דהעריב שמשו אף התם נמי פי' בשער ניקנור פי' האי מחוסר כפורים כיון דלא העריב שמשו דאיכא תרתי מחוסר כפרה וטבול יום לא עייל דתניא טמא יהיה בפ' זאת חוקת בפ' פרה כתיב לרבות טבול יום שאסור לכנס למחנה שכינה עוד טומאתו בו לרבות מחוסר כפרה כגון זב ומצורע ויולדת שטומא' יוצאה מגופו: ושוחט השלמים ומגלח עליהם כדמפ' בגמ' משום דכתיב ושחטו פתח אהל מועד וכיון דמגלח על השלמים דין הוא שיקדמו ואע"ג דסדורא דקרא חטאת עולה ושלמים: שחטאת קודמת בכל מקום לעולה ושלמים כדתנן בזבחים פרק כל התדיר ודין הוא שיגלח על הראשון: ולא פירש אע"ג דכל הקרבנות צריך שיקרא להם הבעלים שם הכא לא צריך אלא אחר שאמר אלו לנזירותי הוי כאילו קרא שם לכל א' וא' דכבשה אינה ראויה אלא לחטאת וכבש לעולה ואיל לשלמים: ומשלח תחת הדוד של זבח השלמים: היה מגלח במדינה אע"ג דכתיב וגלח פתח אהל מועד לאו דוקא כדמפר' בגמ'. לא היה משלח תחת הדוד כדדריש בגמ' משום דכתיב ולקח את שער ראש נזרו ונתן על האש מי שאינו מחוסר אלא לקיחה ונתינה יצא זה שמחוסר לקיחה והבאה מחוץ לירושלים ונתינה תחת הדוד אבל בתגלחת הטומאה לא היה משלח תחת הדוד של אשם [וחטאת] העוף דלא כתיב נתינת שער תחת הדוד אלא [בנזיר טהור]: הכל משלחים טהור במקדש ובמדינה וטמא במקדש חוץ מן הטמא שבמדינה כדמפ' בגמ' מפני ששערו נקבר כדאי' בשלהי תמורה: בשלמים הכתוב מדבר כלומר וגילח הנזיר על זבח שנאמר בו פתח אהל מועד ואליבא דר' יהודה דמתני': ר' יאשיה אומר אינו צריך. כלומר אינו צריך לאוסרו מסברא אלא מק"ו יש לדרוש שאין לנהוג מנהג בזיון שהרי אומר לא תעלה במעלות אפי' בשעת עבודה הזהירה תורה שלא תגלה ערותו לעצים ולאבנים כ"ש שלא יגלה פתח אהל מועד ובספרי אין כתוב בו ר' יאשיה או' אלא כולה מדברי ת"ק והכי איתא התם או אינו אלא פני אהל מועד אמרת דרך בזיון הוא או אינו אלא פתח אהל מועד ממש כלומר שאין להוציא הפסוק ממשמעותו בשביל סברא ת"ל ולא תעלה במעלות: ולא מי שמחוסר לקיחה הבאה ונתינה וזה מחוסר הבאה מפני אהל מועד עד מקום שהוא מבשל השלמים בלשכת הנזירים תמיה לי ומנלן שאינו מבשלו פני אהל מועד וכי תימא משום בזיון א"כ אפי' תגלחת נמי: וגלח הנזיר פתח אהל מועד בזמן שהוא פתוח דע"כ פני אהל מועד לאו דוקא שהוא מנהג בזיון. ונ"ל דס"ל דמגלח על החטאת הלכך לא אצטריך פני אהל מועד אלא לבזמן שהוא פתוח: וגלח הנזיר ולא נזירה סבירא ליה דלפני אהל מועד היה מגלח דאי לא דוקא פני אהל מועד (יתלה) [יכולה] לגלח במקום צנוע ופליג